

УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА
ОДЕЛЕЊЕ СПЕЦИЈАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ

II бр.44

26 маја 1941 године

Београд

дат. 26-5-1941
J. Јанчић
ПДБ

АДМИНИСТРАТИВНОМ ОДЕЛЕЊУ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА

У вези расписа тога Одела I бр.266, од 22 маја т.г. доставља се извештај о раду Одела специјалне полиције у времену од 12 маја т.г. до данас:

Пословање бесесом *испуштачи змију* I.-Свршавани су сви послови административне природе, као расписивање разних наредби, издавање дозвола за разне приредбе, издавање наређења полицијским органима по питању трагања за лицима, која тражи "Гестапо" и т.д.

II.-Вођена је истрага по случају демолирања Немачког саобраћајног бироа на дан 27 марта т.г. Овом истрагом установљено је да су у демолирају Биро активно учествовали: 1) ГРОС МОРИЦ, агроном, 2) КАРАЛИЋ МИЛОШ, контролор Д.Т.О., 3) ПАЈКИЋ ЂОРЂЕ кочничар Д.Т.О., 4) САВИЋ СЕЛИМИР, прив.ученик, родом из Зворника, 5) СМОЛЧИЋ НИКОЛА, зв. "Нина", дневничар Управе држ.монопола, родом из Оточца и 6) ЈОВАНОВИЋ МИОДРАГ, зв. "Штуле". Од напред именованих лица пронађени су и налазе се у затвору Карадић Милош, Пајкић Ђорђе и Јовановић Миодраг. Овај последњи налази се у затвору "Гестапа". За осталим лицима се трага и противу њих поднета је пријава "Гестапоу". У вези са овом истрагом кажњен је иступни већи број лица за која није утврђено да су демолирала Биро, али се зна да су на дан 27 марта т.г. учествовала у манифестијама. Са по 30 дана затвора и принудним радом, у вези са овом истрагом кажњени су: 1) АНДРИЋ МИОДРАГ, кондуктер Д.Т.О. из Београда, 2) МИЛОВАНОВИЋ СТАНОЈЕ, контролор Д.Т.О. из Београда, 3) ВУКОСАВЉЕВИЋ МИДАН, кочничар Д.Т.О. из Београда, 4) ПРОКИЋ ЖИВОМИР, контролор Д.Т.О. из Београда, 5) ЦВЕТКОВИЋ МИЛОЈЕ, контролор Д.Т.О. из Београда, 6) МИТРОВИЋ БОЖИДАР, кондуктер Д.Т.О. из Београда, 7) ПОЛЕДИЦА ДОБРИВОЈЕ, кондуктер Д.Т.О. 8) СТОЈМЕНОВИЋ ДИМИТРИЈЕ, контролор Д.Т.О., 9) ЛЕКИЋ ИЛИЈА, кондуктер Д.Т.О. из Београда, 10) ПАНТИЋ ДОБРИВОЈЕ, кондуктер Д.Т.О. из Београда, 11) САСО СОЛОМОН, капетан Д.Т.О. из Београда 12) СТИКОВИЋ МИЛОСАВ, судијски приправник Среског суда за град Београда, 13) БАЈЕР АЛЕКСАНДАР, бравар Д.Т.О. из Београда, 14) ДЕВЕЉЕВИЋ СЛОВОДАН, кондуктер Д.Т.О., из Београда, 15) МИХАЈЛОВИЋ ЈОВАН, виклер Д.Т.О., из Београда, 16) СТАНИСАВЉЕВИЋ ДУШАН, кондуктер Д.Т.О. из Београда, 17) ПУПАВАЦ НИКОЛА, кочничар Д.Т.О., из Београда, 18) ЛУВУРИЋ ЖИВОЈИН, виклер Д.Т.О. из Београда и 19) НЕШИЋ ДУШАН, кондуктер Д.Т.О. из Београда.

III.-Кажњен је са 30 дана затвора СТЕФАНОВИЋ ГАВРИЛО, продавац новина из Београда, због проношења алармантних вести и дрског понашања према полицијском органу.

IV.-Вршен је попис штампарија и састављен списак истог према њиховој употребљивости за рад. По овом попису нађено је да је 50 штампарија способно за рад и да 16 штампарија није способно за вршење штампарских послова.

V.-Извршен је попис свих непривредних друштава и удружења и образовани су специјални картони за свако друштво. Пописан је укупно 540 друштава и удружења, од којих су: 91 хумана, 145 стрично-сталешка, 91 културна, 54 национална, 27 покрајинска, 71 спортска, 26 научна, 10 верска, 6 забавна и 19 за унапређење предграђа.

VI.-Контролисано је кретање и рад бивших политичара и прикупљени су податци о њиховим адресама.

VII. Понто је Одјељење остало без икакве евиденције страних држављана, приступило се попису странаца на територији Управе града Београда и прикупљени су потребни податци, према којима се оснива нова, потпунија картотека заједно са досијеима за свакога странца појединачно. У свему је до данас регистровано 228 лица, од којих су 1818 старија од 16 година, а 411 испод 16 година. Овом приликом странцима је замењана ранија дозвола за становљеје потврдама, са правом на привремени боравак до даљег наређења. Целокупан материјал је срећен, па је израђено бројно стање странаца по држављаниствима чији се прецијел прилаже. У току су и сви други послови на стварању потпуне и прегледне евиденције странаца. Према добијеним инструкцијама и наређењима строга се пажња обраћа на рад и кретање странаца и о томе се извештавају надлежне власти.

VIII.-Преко одређене групе чиновника и агената вршена је информативна служба, разне провере, праћења и хапшења по специјалним наређењима.

IX.-По линији контроле комуниста и социјалиста урађено је следеће: 1) Прикупљени су податци о томе која су предузете оштећена од бомбардовања, те која су као способна за рад наставила са радом, односно какви су изгледи за даљи рад; 2) Прикупљани су податци о томе колико се укупно повратило радника по струкама на редован посао од укупних броја њих пре рата, те са колико је радника појединачно предузете већа радионица или брана отпочела посао; 3) Праћен је живот и рад воства појединачних радничких синдикалних група, затим акције коју ова воде, смернице даљег рада и гледиште на новостворену ситуацију. У том правцу дојазило се у најтешњи контакт са представницима свих радничких група; 4) Вршена је контрола над радницима који су се повратили на посао у појединачно предузета у циљу установљења, да ли међу њима има познатијих комуниста и вођа ранијих недопуштених тарифних и штрајковних акција; 5) Праћен је рад појединачних привредних комора и акција које оне данас воде, а затим су

• / •

2

Прикупљени подаци о мишљењима и намерама у вези са настављањем рада о изгледима за набавку робе, сировине и слично; 6) Праћен је уопште привредни, социјални и економски живот Београда; 7) Вршене су провере о претставницима и присталицама бив. Социјалистичке партије (да ли су се и који од њих повратили у Београд, какав су став данас заузели, да ли врше какве политичке акције и у ком правцу, да ли окупљају и ради чега своје присталице, какву пропаганду врше и друго); 8) Прикупљани су подаци и вршене провере који су се истакнути комунистички прваци повратили у Београд, да ли су се настанили у старим или ком другом стану, какву акцију данас воде, да ли окупљају раднике и друге присталице, баве ли се којом пропагандом и слично; 9) Прикупљани су спискови осуђиваних комуниста, у колико су сачувани од бомбардовања, вршено регистровање и проверавање, да ли су се и који повратили и настанили у Београду; 10) Прикупљане су пресуде Државног суда за заштиту државе уколико су сачуване, у циљу картонирања осуђиваних комуниста. У вези са овим пословима извештаване су о резултату према потреби надлежне власти.

ИАБ

X.-Одељење је до данас регистровало укупно 8.968 Јевреја, од којих одраслих 7.441, а деце 1.527. Контрола Јевреја у Београду врши се путем нарочито за то одређених органа, као и преко организације Управе града Београда. Извесни Јевреји накнадно се пријављују, јер се као избеглице постепено враћају у Београд. Картотека регистрованих Јевреја потпуно је срећена. Из картотеке види се јасно преглед Јевреја који су одређени на заједничке радове, којима је одобрен специјалан рад и који су по старости или болести ослобођени од рада. До данас је пријављено 670 јеврејских радњи, од којих је заплећено 435. Разлика у броју појављује се услед тога, што су Јевреји пријавили и оне радње које су изгореле, опљачкане или порушене.

XI.-Одељење води контролу над лицима која су ухапшена и која се упућују на рад у разним деловима Београда. Сада у затвору има 250 таквих лица. На захтев разних власти и установа, свакодневно достављају се разни спискови Јевреја, као и ухапшених лица.

Свакодневно позивају се по 12 грађанских лица, сигурних, која се обично у радио време налазе по кафанима или на улици. Ова лица одређују се за помоћну службу са органима око чувања каблова и на Земунском мосту, сходно наредби немачких власти. Служба ових лица траје 24 сата. Примећено је да се ова грађанска лица радо одавају овој служби и до сада није било случајева ма какве имтервенције. Сваком од ових лица објасни се у чему се састоји његова служба од 24 часа.

По наредби
УПРАВНИКА ГРАДА БЕОГРАДА
Шеф Одјела специјалне полиције

Милан Г

Л.2.

ИАБ, УГБ СП, 1941, к. 589/1-1